

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО

(повна назва підрозділу)

КАФЕДРА МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

(повна назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор із науково-педагогічної роботи

 Сергій Слободян

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

Методика музичного навчання та виховання
METHODOLOGY OF MUSICAL TEACHING AND EDUCATION

рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський) _____

тип дисципліни _____ обов'язкова _____

мова викладання _____ українська _____

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика музичного навчання та виховання» є однією із складових комплексної підготовки фахівців галузей знань А4 Освіта, спеціальності А4 Середня освіта Освітньої програми Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво).

«__» _____ 2025 р. 39 с.

Розробник: Аристова Людмила Сергіївна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри музичного мистецтва.

Гарант АТ А14.13 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво) Л.С. Аристова

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Методика музичного навчання та виховання» розглянуто на засіданні кафедри музичного мистецтва

Протокол № 2 від «12» 02 2025 р.

Завідувач кафедри

Оксана Стріхар

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Методика музичного навчання та виховання» розглянуто Науково-методичною комісією Навчально-наукового педагогічного інституту імені В.О. Сухомлинського

Протокол № 3 від «6» березня 2025 р.

Голова

Людмила Хрящевська

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Методика музичного навчання та виховання» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу

Андрій Лабарткава

Робочу програму навчальної дисципліни «Методика музичного навчання та виховання» затверджено Навчально-методичною радою НУК

Протокол №__ від «__» _____ 2025 р.

Голова НМР НУК

Сергій Слободян

© НУК, 2025

© Аристова Л.С., 2025

ЗМІСТ

<i>Вступ</i>	4
<i>1. Опис навчальної дисципліни</i>	5
<i>2. Мета вивчення навчальної дисципліни</i>	6
<i>3. Передумови для вивчення дисципліни</i>	6
<i>4. Очікувані результати навчання</i>	6
<i>5. Програма навчальної дисципліни</i>	7
<i>6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування</i>	25
<i>7. Форми поточного та підсумкового контролю</i>	26
<i>8. Критерії оцінювання результатів навчання</i>	32
<i>9. Засоби навчання</i>	37
<i>10. Рекомендовані джерела інформації</i>	37

ВСТУП

Анотація

Курс «Методика музичного навчання та виховання» є невід'ємною складовою підготовки бакалавра спеціальності А4.13 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво). Дисципліна становить 16 кредитів ECTS і спрямована на опанування методики викладання блоку «Музичне мистецтво» в інтегрованому курсі «Мистецтво» / монопредметного курсу «Музичне мистецтво» в закладах загальної середньої освіти.

Зміст курсу передбачає системне засвоєння теоретичних і практичних засад музично-педагогічної діяльності. Охоплює історію розвитку музичної педагогіки, провідні вітчизняні та зарубіжні педагогічні системи, сучасні підходи до організації освітнього процесу з музичного мистецтва, методику реалізації основних видів музичної діяльності учнів (слухання, спів, музикування, імпровізація), а також питання інтегрованого навчання, інклюзивної освіти, використання цифрових технологій та оцінювання навчальних досягнень учнів.

Особлива увага приділяється формуванню вмінь проєктувати та моделювати уроки музичного мистецтва, здійснювати календарно-тематичне планування, організовувати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, реалізовувати компетентнісний підхід та забезпечувати розвиток музичної культури і творчого потенціалу школярів.

Ключові слова: музичне навчання, музичне виховання, методика, музичне мистецтво, інтегроване навчання, урок.

Abstract

The course "Methods of Music Teaching and Upbringing" is an integral component of the Bachelor's degree program in specialty A4.13 Secondary Education (Art. Musical Art). The discipline comprises 16 ECTS credits and focuses on the methodology of teaching the "Musical Art" component within the integrated course "Art" / the mono-subject course "Musical Art" in general secondary education institutions.

The content of the course provides a systematic acquisition of theoretical and practical foundations of music-pedagogical activity. It covers the history and development of music pedagogy, leading Ukrainian and international pedagogical systems, modern approaches to organizing the educational process in music education, methods of implementing main types of musical activities (listening, singing, music-making, improvisation), as well as issues of integrated learning, inclusive education, the use of digital technologies, and assessment of students' learning outcomes.

Special emphasis is placed on developing students' ability to design and model music lessons, create curriculum plans, organize the educational process considering age and individual characteristics of learners, implement a competency-based approach, and foster musical culture and creative potential of school students.

Key words: music teaching, music education, methodology, musical art, integrated learning, lesson.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 16	А Освіта	Обов'язкова	
Модулів – 5		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 13		2,3,4	2,3,4
Електронний адрес РПНД на сайті Університету	А4 Середня освіта ОП (Мистецтво. Музичне мистецтво)	Семестр	
		4,5,6,7,8	4,5,6,7,8
		Лекцій	
		60 год.	28 год.
		Практичні, семінарські	
		135 год.	70 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
Індивідуальне науково- дослідне завдання – курсова робота	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Самостійна робота	
		285 год.	382 год.
		Індивідуальні завдання: 0 год.	
		Вид контролю: 5 -й семестр залік 4, 6, 7, 8-й семестр екзамен	
		Форма контролю: усна	
Загальна кількість годин – 480			
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 (4,5,6-й семестри), 1,5 (7,8- й семестри)			
Самостійної роботи студента – 4 (4,5,6-й семестри), 3 (7,8-й семестри)			

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета курсу: формування у здобувачів вищої освіти професійної готовності до викладання музичного мистецтва та інтегрованого курсу «Мистецтво» в закладах загальної середньої освіти шляхом опанування теоретичних основ музичної педагогіки та сучасних методик навчання і виховання. Курс спрямований на розвиток умінь проєктувати та організовувати освітній процес, добирати ефективні методи, форми і засоби навчання з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, застосовувати сучасні освітні технології, здійснювати оцінювання навчальних досягнень і формувати ключові та предметні компетентності учнів.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальні компетентності:

ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.

II. Фахові:

ФК1. Здатність оперувати категоріально-поняттєвим апаратом психології і педагогіки для аналізу освітнього процесу в ЗЗСО і розробки індивідуальних траєкторій розвитку учнів, у тому числі дітей з особливими освітніми потребами.

ФК 3. Здатність моделювати зміст освіти відповідно до обов'язкових результатів навчання здобувачів середньої освіти з музичного мистецтва та інтегрованого курсу «Мистецтво», визначених державними стандартами освіти; структурування навчального матеріалу, з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, обираючи оптимальні методи та форми навчання, проектування та організації власної педагогічної діяльності.

ФК 4. Здатність формувати і розвивати у здобувачів освіти ключові, предметні (спеціальні) компетентності, реалізовувати наскрізні змістові лінії засобами навчального предмета та інтегрованого навчання, розвивати критичне мислення.

ФК 9. Здатність до оволодіння сучасними методами, засобами та технологіями навчання, у тому числі інформаційно-комунікаційними, та їх використання для якісної організації освітнього процесу в ЗЗСО.

3. Передумови для вивчення дисципліни

«Педагогіка», «Психологія», «Музично-теоретичні дисципліни (сольфеджіо, гармонія)», «Вокально-хорове виконавство (сольний спів, хорове диригування)», «Інструментальне виконавство».

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів таких результатів навчання:

РН 5. Володіє глибокими знаннями з музичної теорії, історії музики, історії мистецтва та методик викладання музичного мистецтва та інтегрованого курсу «Мистецтво» в ЗЗСО.

РН 6. Знає загальні засади нормативно-правової бази освітньої діяльності у ЗЗСО, здатний реалізовувати державні стандарти і навчальні програми із одного або двох навчальних предметів, а також курсу за вибором, видів позакласної та видів позашкільної роботи з учнями.

РН 8. Демонструє вміння планувати, проєктувати, конструювати, організовувати й аналізувати урок музичного мистецтва / мистецтва керуючись набутими знаннями, вміннями та навичками з професійно-орієнтованих дисциплін.

РН 11. Здатний використовувати цифрові інструменти та ресурси для створення інтерактивних навчальних матеріалів, організації онлайн-навчання та проведення досліджень.

РН 15. Володіє сукупністю гностичних, проєктувальних, комунікативних, організаторських умінь; виявляє здатність до самоактуалізації, саморозвитку та самокорекції у процесі мистецької й музично-педагогічної діяльності.

5. Програма навчальної дисципліни

4-й семестр

Модуль 1. Теоретичні основи музичної педагогіки

Змістовий модуль 1. Здобутки європейської музичної педагогіки від стародавніх часів до кінця XIX ст.

Тема 1. Музично-естетичне виховання стародавніх часів та античного світу

1. Музика як частина світогляду та культури стародавніх цивілізацій.
2. Музично-естетичне виховання в Стародавній Греції.
3. Роль музики в системі римської освіти та культури.
4. Вплив античної музичної культури на подальший розвиток музичної педагогіки та естетики.

Література [1], стор. 9–28.

Тема 2. Музична педагогіка доби Середньовіччя

1. Домінуюча роль церковної музики та її вплив на музичну освіту (григоріанський хорал як основа музичного навчання в монастирських школах).
2. Система музичної нотації та її розвиток як передумова для музичної освіти. (від невм до лінійної системи Гвідо д'Ареццо).
3. Зародження світської музичної освіти та підготовка професійних музикантів.
4. Вплив філософських та теологічних ідей Середньовіччя на розуміння музики та її виховний потенціал.

Література [1], стор. 28–51.

Тема 3. Музична педагогіка епохи Відродження та доби Просвітництва

1. Гуманістичні ідеали та їхній вплив на музичну освіту.
2. Розвиток інструментальної музики та його відображення в педагогіці.
3. Музична освіта в епоху Просвітництва: раціоналізм та естетичні ідеї. (Аналіз поглядів просвітників (Руссо, Локк) на роль музики у вихованні, її зв'язок з емоціями та розумом, розвиток музичної грамотності як елементу загальної освіти).
4. Зародження масового музичного навчання та поява перших педагогів-практиків. (виникнення початкових шкіл співу та інструментальної гри).

Література [1], стор. 51–81.

Тема 4. Музична освіта XIX століття

1. Становлення професійної музичної освіти (заснування консерваторій та музичних училищ).
2. Розвиток масової музичної освіти в загальноосвітній школі (введення обов'язкового навчання співу в школах).
3. Виникнення та поширення нових методів музичного навчання. (педагогічні ідеї Ф. Фребеля, Й. Г. Песталоцці та інших педагогів, їхній вплив на музичну освіту, розробка елементарних методів навчання музики).
4. Вплив розвитку музичної культури та музичної індустрії на музичну освіту. (опера, розвиток нотного видавництва).

Література [1], стор. 81–100.

Змістовий модуль 2. Провідні педагогічні системи музичного навчання та виховання українських педагогів-музикантів XIX - XX ст.

Тема 1. Педагогічні ідеї М. Лисенка

1. Національна спрямованість музично-естетичного виховання.
2. Організація першої української національної музично-драматичної школи.
3. Методичні принципи навчання музики.
4. Використання народного мистецтва у вихованні та творчості для дітей.

Література [1], стор. 114–123.

Тема 2. Педагогічна система музичного виховання М. Леонтовича

1. Поєднання творчої, педагогічної та виконавської діяльності М. Леонтовича.
2. Методичні принципи та прийоми навчання музики (аналітико-синтетичний та евристичний методи навчання, активізація пошукової діяльності учнів, чергування репродуктивної та катехізисної роботи на уроці).
3. Провідна роль народної пісні в музичному вихованні (використання обробок народних пісень у навчальних програмах та підручниках).
4. Розвиток вокальної культури та навчання нотної грамоти.

Література [1], стор. 124–141.

Тема 3. Методика музичного виховання К. Стеценка

1. Комплексний підхід до музичного навчання та виховання (педагогічна система К. Стеценка, яка спрямована на одночасне опанування музичної грамоти, навичок сольного та хорового співу, а також розвиток музичних здібностей (слуху, пам'яті, голосу, ритму)).
2. Українознавчі засади музичної освіти.
3. Методичні розробки та посібники для музичного навчання («Початковий курс навчання дітей нотного співу», «Шкільний співаник», підходи до навчання співу з нот (використання «драбинки»)).
4. Внесок у розвиток дитячої музичної творчості та шкільного музичного театру. (дитяча опера «Лисичка, Котик і Півник»).

Література [1], стор. 142–153.

Тема 4. Методика музичного навчання та виховання В. Верховинця

1. Система музично-рухового виховання на основі українського фольклору (новаторський підхід В. Верховинця).
2. Розробка теоретичних засад українського народного танцю та його застосування у вихованні. («Теорія українського народного танцю»).
3. Створення музично-ігрового репертуару для дітей (посібник «Весняночка»).
4. Впровадження комплексного використання мистецтв у навчально-виховному процесі.

Література [1], стор. 154–165.

Змістовий модуль 3. Концептуальні засади розвитку провідних педагогічних систем зарубіжного музичного виховання XX-XXI ст.

Тема 1. Музично-педагогічна система Еміля Жака-Далькроза

1. Ритміка як основа музичного виховання.
2. Три ключові компоненти системи Далькроза: ритміка (рухова імпровізація), сольфеджіо (розвиток слуху) та імпровізація (музична та рухова).
3. Розвиток внутрішнього слуху та музичної уяви через рух.
4. Вплив системи Далькроза на музичну педагогіку та суміжні мистецтва.

Література [1], стор. 175–185.

Тема 2. Музично-педагогічна система Карла Орфа

1. Елементарне музикування як основа навчання (концепція «Schulwerk» К. Орфа).
 2. Принцип синкретизму мистецтв (поєднання музики з рухом, танцем, мовленням та театралізацією в педагогічній системі К. Орфа).
 3. Імпровізація та творчість як ключові елементи навчання.
 4. Вплив системи Орфа на музичну освіту в світі.
- Література [1], стор. 186–201.*

Тема 3. Музично-виховна система Золтана Кодая

1. Спів як основа музичного навчання та виховання.
 2. Використання фольклору як першоджерела музичного навчання.
 3. Поступовість та систематичність у навчанні музичної грамоти.
 4. Мета всебічного музичного розвитку та виховання музичної культури.
- Література [1], стор. 202–212.*

Тема 4. Зарубіжні педагоги-музиканти та їхній внесок у сучасну методику музичного виховання

1. Огляд ключових музично-педагогічних систем XX-XXI століть. (системи Б. Тричкова, Ш. Судзукі, М. Монтессорі, Р. Штайнера, П. ван Хаува та В. Коен).
 2. Внесок кожної системи в розвиток певних аспектів музичного виховання.
 3. Загальні тенденції та спільні ідеї в розглянутих педагогічних системах.
 4. Трансформація та впровадження зарубіжного досвіду в українську практику музичного виховання.
- Література [1], стор. 213–247.*

5-семестр

Модуль 2. Методика організації освітнього процесу з музичного мистецтва в ЗЗСО

Змістовий модуль 4. Нормативно-методичне забезпечення музичної освіти

Тема 1. Сучасні нормативні засади викладання музичного мистецтва

1. Огляд основних законодавчих актів та державних стандартів у галузі загальної середньої освіти, що визначають місце та зміст предмету «Мистецтво» (блок музичного мистецтва)
 2. Аналіз навчальних програм з мистецтва (блок музичного мистецтва) для різних класів ЗЗСО.
 3. Роз'яснення методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України щодо викладання уроку музичного мистецтва в інтегрованому курсі «Мистецтво».
 4. Практичне застосування нормативних документів у плануванні та організації уроків.
- Література [2], стор. 8–15.*

Тема 2. Навчально-методичне забезпечення уроків музичного мистецтва

1. Огляд чинних державних підручників з мистецтва (блок музичного мистецтва) для різних класів ЗЗСО (1-7 клас).
2. Аналіз структури та змістового наповнення державних підручників.
3. Критерії відбору та використання державних підручників у навчальному процесі.
4. Порівняльний аналіз різних державних підручників та їхнє методичне забезпечення.
5. Огляд і аналіз Електронних ресурсів до державних підручників.
6. Методичні матеріали вчителя.

Література [2], стор. 15–28.

Змістовий модуль 5. Проєктування уроку музичного мистецтва

Тема 1. Художньо-педагогічна драматургія уроку музичного мистецтва

1. Сутність та значення художньо-педагогічної драматургії в структурі уроку музичного мистецтва.
2. Основні елементи художньо-педагогічної драматургії уроку (зав'язка (створення мотивації), розвиток дії (активізація музичної діяльності учнів), кульмінація (найвищий емоційний підйом, усвідомлення головної ідеї), розв'язка (підведення підсумків, рефлексія).
3. Методи та прийоми створення художньо-педагогічної драматургії на уроці музичного мистецтва.
4. Практичне застосування принципів художньо-педагогічної драматургії при плануванні та проведенні уроку музичного мистецтва.
5. Створення емоційно-сислової структури уроку.
6. Поєднання різних видів музичної діяльності в межах одного заняття.
7. Організація мотиваційного, основного та рефлексивного етапів уроку.
8. Формування естетичного досвіду учнів засобами музики.

Література [2], стор. 236–251; [3], стор. 163–172.

Тема 2. Календарно-тематичне планування уроків музичного мистецтва: структура та особливості розробки

1. Сутність та значення календарно-тематичного планування в системі роботи вчителя музичного мистецтва.
2. Структурні елементи календарно-тематичного плану уроків музичного мистецтва.
3. Особливості розробки календарно-тематичного плану з урахуванням нормативних документів та навчальних програм.
4. Практичні аспекти складання ефективного календарно-тематичного плану.

Література [2], стор. 251–272; [3], стор. 172–177.

Тема 3. План-конспект уроку музичного мистецтва: вимоги до оформлення та структура

1. Сутність та призначення плану-конспекту уроку музичного мистецтва.
2. Основні вимоги до оформлення плану-конспекту уроку музичного мистецтва.
3. Структурні елементи плану-конспекту уроку музичного мистецтва.
4. Особливості розробки плану-конспекту з урахуванням специфіки музичного мистецтва.

Література [2], стор. 251–272; [3], стор. 177–195.

Змістовий модуль 6. Основи методики музичного навчання та виховання

Тема 1. Урок музичного мистецтва: сутність, мета та завдання.

1. Сутність уроку музичного мистецтва як основної форми організації навчання.
2. Загальна мета та ключові завдання уроків музичного мистецтва в контексті сучасних освітніх вимог.
3. Взаємозв'язок мети та завдань уроку з Державним стандартом базової середньої освіти та навчальними програмами з музичного мистецтва.

Література [2], стор. 37–57; [3], стор. 10–13.

Тема 2. Типологія уроків музичного мистецтва (види, форми, жанрова специфіка)

1. Класифікація уроків музичного мистецтва за дидактичною метою (види уроків).

2. Різноманітність форм організації навчальної діяльності на уроках музичного мистецтва (форми уроків).
3. Врахування жанрової специфіки музичного мистецтва при плануванні уроків.
4. Інтеграція видів, форм та жанрової специфіки для створення ефективного уроку музичного мистецтва.

Література [2], стор. 37–55; [3], стор. 13–31.

Тема 3. Принципи та методи музичного навчання і виховання

1. Розгляд основних дидактичних принципів навчання, їх специфіка та застосування в музичному мистецтві.
2. Класифікація та характеристика методів музичного навчання.
3. Методи музичного виховання, спрямовані на формування емоційно-естетичного ставлення до музики, розвиток музичних здібностей та ціннісних орієнтацій.
4. Вибір та комбінування принципів і методів для ефективного навчання та виховання на уроках музичного мистецтва.

Література [2], стор. 55–109; [3], стор. 31–77.

6-семестр

Модуль 3. Методика організації музичної діяльності учнів

Змістовий модуль 7. Методика організації основних видів музичної діяльності на уроці музичного мистецтва

Тема 1. Слухання музики на уроці: методика сприймання, аналізу та інтерпретації.

1. Методика організації первинного сприймання музичного твору учнями.
2. Методика аналізу музичного твору в процесі слухання.
3. Методика інтерпретації музичного твору учнями.
4. Практичні аспекти організації слухання музики на уроці.

Література [2], стор. 193–210; [3], стор. 90–100.

Тема 2. Вокально-хорова робота: методика розспівування, розучування та виконання пісень.

1. Методика розспівування як підготовки голосового апарату до співу.
2. Методика розучування пісень з учнями.
3. Методика організації виконання пісень (сольного та хорового).
4. Практичні аспекти вокально-хорової роботи на уроці.

Література [2], стор. 124–153; [3], стор. 100–123.

Змістовий модуль 8. Методика організації основних видів музичної діяльності на уроці музичного мистецтва

Тема 1. Основи музичної грамоти на уроці музичного мистецтва

1. Визначення обсягу та змісту основ музичної грамоти, необхідних для учнів ЗЗСО.
2. Методика ознайомлення учнів з елементами музичної грамоти на уроці.
3. Інтеграція знань з музичної грамоти в різні види музичної діяльності на уроці.
4. Практичні аспекти організації навчання основ музичної грамоти.

Література [2], стор. 211–230; [3], стор. 123–129.

Тема 2. Навчання гри на дитячих музичних інструментах: методичні аспекти

1. Значення гри на дитячих музичних інструментах для музичного розвитку учнів.
2. Ознайомлення з різними видами дитячих музичних інструментів та методикою гри на них (ударні, мелодичні, шумові).
3. Організація процесу навчання гри на дитячих музичних інструментах на уроці.

4. Використання гри на дитячих музичних інструментах в різних видах музичної діяльності.

Література [2], стор. 154–183; [3], стор. 129–139.

Тема 3. Методика розвитку імпровізаційної діяльності учнів на уроці музичного мистецтва

5. Сутність та значення музичної імпровізації в контексті музичного розвитку школярів.
6. Основні методи та прийоми стимулювання імпровізаційної діяльності учнів на уроці.
7. Етапи розвитку імпровізаційних навичок учнів.
8. Практичне застосування імпровізації в різних видах музичної діяльності на уроці.

Література [2], стор. 154–183; [3], стор. 139–152.

Змістовий модуль 9. Інноваційні інструменти та оцінювання музичної діяльності в Новій українській школі

Тема 1. Оцінювання та самооцінювання музичної діяльності учнів у НУШ.

1. Формувальне та підсумкове оцінювання музичних досягнень учнів.
2. Використання критеріїв оцінювання.
3. Заохочення саморефлексії та взаємооцінювання під час музикування, співу, гри на ДМІ.

Література [3], стор. 195–203.

Тема 2. Інноваційні техніки музичної діяльності на уроках мистецтва Нової української школи

1. Сучасні підходи до музикування в контексті НУШ: інтеграція, діяльнісний підхід, розвиток ключових компетентностей.
2. Різноманіття технік музикування, що використовуються в НУШ.
3. Техніка роботи з музикограмою для графічного відображення музичних елементів.
4. Техніка роботи з LEGO-цеглинками для створення музичних інструментів, візуалізації ритмів, мелодій та музичних образів, стимулювання уяви та експериментування.

Література [2], стор. 282–296.

Тема 3. Застосування інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) та цифрових інструментів у музикуванні на уроках мистецтва НУШ.

1. Розгляд використання онлайн-платформ.
2. Музичні редактори.
3. Інтерактивні вправи
4. Використання аудіо- та відеоматеріалів для збагачення процесу музикування та підвищення зацікавленості учнів.

Література [2], стор. 282–296.

7-семестр

Модуль 4. Методика моделювання уроків музичного мистецтва в контексті інтегрованого навчання

Змістовий модуль 10. Компетентнісний підхід та оцінювання в інтегрованому курсі «Мистецтво» (музичний компонент)

Тема 1. Формування ключових компетентностей учнів засобами музичного мистецтва в інтегрованому курсі.

1. Розкриття сутності ключових компетентностей Нової української школи та їхнього потенціалу для розвитку засобами музичного мистецтва.
2. Методи та прийоми формування ключових компетентностей через різні види музичної діяльності в інтегрованому курсі.
3. Інтеграція музичного мистецтва з іншими предметами та видами мистецтва як засіб комплексного формування ключових компетентностей.
4. Оцінювання рівня сформованості ключових компетентностей учнів у процесі вивчення музичного мистецтва в інтегрованому курсі.

Література [2], стор. 9–45.

Тема 2. Особливості оцінювання навчальних досягнень учнів в інтегрованому курсі «Мистецтво».

1. Засади та принципи оцінювання в інтегрованому курсі «Мистецтво» відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти.
2. Різноманіття форм та методів оцінювання навчальних досягнень учнів з музичного мистецтва в інтегрованому курсі.
3. Критерії оцінювання різних видів музичної діяльності учнів в інтегрованому курсі.
4. Фіксація та інтерпретація результатів оцінювання навчальних досягнень учнів з музичного мистецтва в контексті інтегрованого курсу.

Література [3], стор. 195–203.

Змістовий модуль 11. Застосування ІКТ на інтегрованих уроках мистецтва (блок музичного мистецтва)

Тема 1. Огляд цифрових інструментів та програмного забезпечення для створення, аранжування та редагування музики

1. Класифікація та основні характеристики цифрових інструментів для музичної творчості.
2. Огляд популярних прикладів онлайн-секвенсорів та їхніх можливостей.
3. Характеристика нотних редакторів та їхнє застосування в навчальному процесі (ознайомлення з програмами для набору, редагування та друку нот (наприклад, MuseScore, Finale, Sibelius), їхні функції для створення партитур, навчальних вправ та дидактичних матеріалів).
4. Огляд звукових та відеоредакторів та їхнє використання для обробки аудіо- відео-матеріалів.

Література [2], стор. 288–297.

Тема 2. Використання інтерактивних музичних платформ та застосунків для навчання та творчості

1. Огляд різноманіття інтерактивних музичних платформ та застосунків (класифікація за функціональністю: онлайн-піаніно, віртуальні драм-машини, секвенсори на основі лупів, навчальні програми з інтерактивними вправами, платформи для спільної музичної творчості).
2. Застосування онлайн-піаніно та віртуальних інструментів у навчальному процесі.
3. Використання драм-машин та платформ для створення лупів для розвитку ритмічного слуху та композиторських навичок (експериментування з ритмами, створення власних бітів, розуміння структури музичних фраз).
4. Інтеграція інтерактивних платформ та застосунків у різні види музичної діяльності на уроці та в позаурочний час.

Література [2], стор. 288–297.

8-семестр

Модуль 5. Методика викладання музичного мистецтва у різних вікових групах

Змістовий модуль 12. Інклюзивна практика на уроках музичного мистецтва

Тема 1. Адаптація змісту, методів та форм роботи з музичним мистецтвом для учнів з особливими освітніми потребами.

1. Розгляд різних категорій особливих освітніх потреб (ООП) та їхнього впливу на сприйняття та засвоєння музичного матеріалу.
2. Принципи адаптації навчальних програм, завдань та матеріалів з музичного мистецтва для учнів з різними ООП.
3. Використання сенсорних матеріалів, візуальної підтримки, спрощених інструкцій та альтернативних способів вираження музичних вражень.
4. Застосування диференційованих завдань та індивідуальних освітніх траєкторій у музичній діяльності.

Література [1], стор. 193–296.

Тема 2. Створення інклюзивного музичного середовища та організація спільної музичної діяльності учнів з різними освітніми потребами.

1. Роль музики як засобу соціалізації, емоційного розвитку та комунікації для учнів з ООП.
2. Організація спільного музикування (спів, гра на простих інструментах, ритмічні вправи) в інклюзивних класах.
3. Використання музично-терапевтичних елементів та технік для підтримки учнів з ООП.
4. Співпраця з асистентами вчителя, батьками та іншими фахівцями для забезпечення ефективної інклюзивної практики в музичному мистецтві.

Література [1], стор. 193–296.

Змістовий модуль 13. Моделювання уроків музичного мистецтва у 1-7-х класах

Тема 1. Уроки музичного мистецтва в інтегрованому курсі «Мистецтво 1-4 клас»: особливості викладання.

1. Врахування вікових особливостей молодших школярів при організації музичної діяльності в інтегрованому курсі «Мистецтво».
2. Інтеграція музичного мистецтва з іншими видами мистецтва (образотворчим, театральним, хореографічним).
3. Провідні види музичної діяльності та методи їх організації у 1-4-х класах.

Література [4], стор. 9–74.

Тема 2. Уроки музичного мистецтва в інтегрованому курсі «Мистецтво 5-7 клас»: особливості викладання.

1. Адаптація змісту та методів навчання музичного мистецтва до вікових та психологічних особливостей учнів 5-7-х класів в контексті інтегрованого курсу.
2. Поглиблення інтеграції музичного мистецтва з іншими видами мистецтва та навчальними предметами у 5-7-х класах.
3. Розширення спектру музичної діяльності та ускладнення навчальних завдань у 5-7-х класах.
4. Використання різноманітних форм і методів оцінювання навчальних досягнень учнів 5-7-х класів з музичного мистецтва в інтегрованому курсі.

Література [4], стор. 76–120.

Тематичний план навчальної дисципліни

4-й семестр

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лек	пр	лаб	с.р.		лек	пр	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	7	8	9	10	11	12
Модуль 1. Теоретичні основи музичної педагогіки										
Змістовий модуль 1. Здобутки європейської музичної педагогіки від стародавніх часів до кінця XIX ст.										
Тема 1. Музично-естетичне виховання стародавніх часів та античного світу	8	2	2	–	4	8	1	1	–	6
Тема 2. Музична педагогіка доби Середньовіччя	7	2	2	–	3	7	–	1	–	6
Тема 3. Музична педагогіка епохи Відродження та доби Просвітництва	7	–	2	–	5	7	1	1	–	5
Тема 4. Музична освіта XIX століття	8	2	4	–	2	8	–	1	–	7
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	30	6	10	–	14	30	2	4	–	24
Змістовий модуль 2. Провідні педагогічні системи музичного навчання та виховання українських педагогів-музикантів XIX - XX ст.										
Тема 1. Педагогічні ідеї М. Лисенка	8	2	2	–	4	8	1	2	–	5
Тема 2. Педагогічна система музичного виховання М. Леонтовича	7	–	2	–	5	7	–	1	–	6
Тема 3. Методика музичного виховання К. Стеценка	7	2	2	–	3	7	1	1	–	5
Тема 4. Методика музичного навчання та виховання В. Верховинця	8	–	4	–	4	8	–	1	–	7
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	30	4	10	–	16	30	2	5	–	23
Змістовий модуль 3. Концептуальні засади розвитку провідних педагогічних систем зарубіжного музичного виховання XX-XXI ст.										
Тема 1. Музично-педагогічна система Еміля Жака-Далькроза	7	1	2	–	4	7	1	2	–	4
Тема 2. Музично-педагогічна система Карла Орфа	7	1	2	–	4	7	1	2	–	4

Тема 3. Музично-виховна система Золтана Кодая	7	–	2	–	5	7	–	1		6
Тема 4. Зарубіжні педагоги-музиканти та їхній внесок у сучасну методику музичного виховання	9	2	4	–	3	9	–	1	–	8
<i>Разом за змістовим модулем 3</i>	30	4	10	–	16	30	2	6	–	22
<i>Усього годин</i>	90	14	30	–	46	90	6	15	–	69

5-й семестр

Модуль 2. Методика організації освітнього процесу з музичного мистецтва в ЗЗСО										
Змістовий модуль 4. Нормативно-методичне забезпечення музичної освіти										
Тема 1. Сучасні нормативні засади викладання музичного мистецтва	15	2	4	–	9	15	1	1	–	13
Тема 2. Навчально-методичне забезпечення уроків музичного мистецтва	15	–	4	–	11	15	–	1	–	14
<i>Разом за змістовим модулем 4</i>	30	2	8	–	20	30	1	2	–	27
Змістовий модуль 5. Проектування уроку музичного мистецтва										
Тема 1. Художньо-педагогічна драматургія уроку музичного мистецтва	7	2	2	–	3	7	1	2	–	4
Тема 2. Календарно-тематичне планування уроків музичного мистецтва: структура та особливості розробки	9	2	4	–	3	9	1	2	–	6
Тема 3. План-конспект уроку музичного мистецтва: вимоги до оформлення та структура	14	2	6	–	6	14	1	2	–	11
<i>Разом за змістовим модулем 5</i>	30	6	12	–	12	30	3	6	–	21
Змістовий модуль 6. Основи методики музичного навчання та виховання										
Тема 1. Урок музичного мистецтва: сутність, мета та завдання	10	–	2	–	8	10	–	2	–	8
Тема 2. Типологія уроків музичного мистецтва (види, форми, жанрова специфіка)	10	2	4	–	4	10	1	2	–	7
Тема 3. Принципи та методи музичного навчання і виховання	10	3	4	–	3	10	1	3	–	6
<i>Разом за змістовим модулем 6</i>	30	5	10	–	15	30	2	7	–	21

<i>Усього годин:</i>	90	13	30	–	47	90	6	15	–	69
----------------------	----	----	----	---	----	----	---	----	---	----

6-й семестр

Модуль 3. Методика організації музичної діяльності учнів										
Змістовий модуль 7. Методика організації основних видів музичної діяльності на уроці музичного мистецтва										
Тема 1. Слухання музики на уроці: методика сприймання, аналізу та інтерпретації	15	2	6	–	7	15	2	2	–	11
Тема 2. Вокально-хорова робота: методика розспівування, розучування та виконання пісень	15	2	4	–	9	15	2	2	–	11
<i>Разом за змістовим модулем 7</i>	30	4	10	–	16	30	4	4	–	22
Змістовий модуль 8. Методика організації основних видів музичної діяльності на уроці музичного мистецтва										
Тема 1. Основи музичної грамоти на уроці музичного мистецтва	10	2	4	–	4	10	1	2	–	7
Тема 2. Навчання гри на дитячих музичних інструментах: методичні аспекти	10	–	2	–	8	10	1	1	–	8
Тема 3. Методика розвитку імпровізаційної діяльності учнів на уроці музичного мистецтва	10	2	4	–	4	10	–	2	–	8
<i>Разом за змістовим модулем 8</i>	30	4	10	–	16	30	2	5	–	23
Змістовий модуль 9. Інноваційні інструменти та оцінювання музичної діяльності в Новій українській школі										
Тема 1. Оцінювання та самооцінювання музичної діяльності учнів у НУШ.	10	2	2	–	6	10	–	2	–	8
Тема 2. Інноваційні техніки музичної діяльності на уроках мистецтва Нової української школи	10	–	4	–	6	10	1	2	–	7
Тема 3. Застосування інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) та цифрових інструментів у музикуванні на уроках мистецтва НУШ.	10	3	4	–	3	10	1	2	–	7
<i>Разом за змістовим модулем 9</i>	30	5	10	–	15	30	2	6	–	22
<i>Усього годин:</i>	90	13	30	–	47	90	8	15	–	67

7-й семестр

Модуль 4. Методика моделювання уроків музичного мистецтва в контексті інтегрованого навчання										
Змістовий модуль 10. Компетентнісний підхід та оцінювання в інтегрованому курсі «Мистецтво» (музичний компонент)										
Тема 1. Формування ключових компетентностей учнів засобами музичного мистецтва в інтегрованому курсі	15	2	4	–	9	15	–	2	–	13

Тема 2. Особливості оцінювання навчальних досягнень учнів в інтегрованому курсі «Мистецтво»	15	2	4	–	9	15	1	2	–	12
<i>Разом за змістовим модулем 10</i>	30	4	8	–	18	30	1	4	–	25
Змістовий модуль 11. Застосування ІКТ на інтегрованих уроках мистецтва (блок музичного мистецтва)										
Тема 1. Огляд цифрових інструментів та програмного забезпечення для створення, аранжування та редагування музики	15	2	8	–	5	15	1	4	–	10
Тема 2. Використання інтерактивних музичних платформ та застосунків для навчання та творчості	15	4	8	–	3	15	2	4	–	9
<i>Разом за змістовим модулем 11</i>	30	6	16	–	8	30	3	8	–	19
Усього годин	60	10	24	–	26	60	4	12	–	44

8-й семестр

Модуль 5. Методика викладання музичного мистецтва у різних вікових групах										
Змістовий модуль 12. Інклюзивна практика на уроках музичного мистецтва										
Тема 1. Адаптація змісту, методів та форм роботи з музичним мистецтвом для учнів з особливими освітніми потребами.	15	2	4	–	9	15	1	2	–	12
Тема 2. Створення інклюзивного музичного середовища та організація спільної музичної діяльності учнів з різними освітніми потребами.	15	2	4	–	9	15	1	2	–	12
<i>Разом за змістовим модулем 12</i>	30	4	8	–	18	30	2	4	–	24
Змістовий модуль 13. Моделювання уроків музичного мистецтва у 1-7-х класах										
Тема 1. Уроки музичного мистецтва в інтегрованому курсі «Мистецтво 1-4 клас»: особливості викладання.	15	2	6	–	7	15	1	4	–	10
Тема 2. Уроки музичного мистецтва в інтегрованому курсі «Мистецтво 5-7 клас»: особливості викладання.	15	4	7	–	4	15	1	5	–	9
<i>Разом за змістовим модулем 13</i>	30	6	13	–	11	30	2	9	–	19
Усього годин:	60	10	21	–	29	60	4	13	–	43
Написання курсової роботи	90	–	–	–	90	90	–	–	–	90
Разом за курсом	480	60	135	–	285	480	28	70	–	382

Теми семінарських занять

4-й семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Музично-естетичне виховання стародавніх часів та античного світу	2	1
2	Музична педагогіка доби Середньовіччя	2	1
3	Музична педагогіка епохи Відродження та доби Просвітництва	2	1
4	Музична освіта ХІХ століття	4	1
5	Педагогічні ідеї М. Лисенка	2	2
6	Педагогічна система музичного виховання М. Леонтовича	2	1
7	Методика музичного виховання К. Стеценка	2	1
8	Методика музичного навчання та виховання В. Верховинця	4	1
9	Музично-педагогічна система Еміля Жака-Далькроза	2	2
10	Музично-педагогічна система Карла Орфа	2	2
11	Музично-виховна система Золтана Кодая	2	1
12	Зарубіжні педагоги-музиканти та їхній внесок у сучасну методику музичного виховання	4	1
	<i>Разом</i>	30	15

5-й семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Сучасні нормативні засади викладання музичного мистецтва	4	1
2	Навчально-методичне забезпечення уроків музичного мистецтва	4	1
3	Художньо-педагогічна драматургія уроку музичного мистецтва	2	2
4	Календарно-тематичне планування уроків музичного мистецтва: структура та особливості розробки	4	2
5	План-конспект уроку музичного мистецтва: вимоги до оформлення та структура	6	2
6	Урок музичного мистецтва: сутність, мета та завдання	2	2
7	Типологія уроків музичного мистецтва (види, форми, жанрова специфіка)	4	2
8	Принципи та методи музичного навчання і виховання	4	3
	<i>Разом</i>	30	15

6-й семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Слухання музики на уроці: методика сприймання, аналізу та інтерпретації	6	2
2	Вокально-хорова робота: методика розспівування, розучування та виконання пісень	4	2
3	Основи музичної грамоти на уроці музичного мистецтва	4	2
4	Навчання гри на дитячих музичних інструментах: методичні аспекти	2	1
5	Методика розвитку імпровізаційної діяльності учнів на уроці музичного мистецтва	4	2
6	Оцінювання та самооцінювання музичної діяльності учнів у НУШ	2	2
7	Інноваційні техніки музичної діяльності на уроках мистецтва Нової української школи	4	2
8	Застосування інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) та цифрових інструментів у музикуванні на уроках мистецтва НУШ	4	2
	<i>Разом</i>	30	15

7-й семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Формування ключових компетентностей учнів засобами музичного мистецтва в інтегрованому курсі	4	2
2	Особливості оцінювання навчальних досягнень учнів в інтегрованому курсі «Мистецтво»	4	2
3	Огляд цифрових інструментів та програмного забезпечення для створення, аранжування та редагування музики	8	4
4	Використання інтерактивних музичних платформ та застосунків для навчання та творчості	8	4
	<i>Разом</i>	24	12

8-й семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Адаптація змісту, методів та форм роботи з музичним мистецтвом для учнів з особливими освітніми потребами.	4	2
2	Створення інклюзивного музичного середовища та організація спільної музичної діяльності учнів з різними освітніми потребами	4	2
3	Уроки музичного мистецтва в інтегрованому курсі	6	4

	«Мистецтво 1-4 клас»: особливості викладання		
4	Уроки музичного мистецтва в інтегрованому курсі «Мистецтво 5-7 клас»: особливості викладання	7	5
	<i>Разом</i>	21	13

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- підготовка до практичних занять – **2-4 год. / 1 заняття**;
- розробка конспекту уроку – **15 год. / 1 конспект**;
- підготовка до контрольних заходів – **15 год. / 1 захід**
- підготовка проектних (самостійних) завдань - **3-5 год. / 1 проект**,
- написання курсової роботи – **90 год.**

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до практичних робіт	65	100
2	Підготовка до контрольних заходів	65	92
3	Виконання проектних (самостійних) завдань*	65	100
4	Написання курсової роботи	90	90
	<i>Разом</i>	285	382

6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування

Методи навчання:

- на лекційних заняттях: лекція; пояснення; дискусія; диспут; обговорення; вербалізація змісту художніх творів; ілюстрування; демонстрування (презентація); відеометод; художнє ілюстрування словесних пояснень; наочно-слуховий метод; наочно-зоровий метод; метод рухової наочності
- на практичних заняттях: інтерактивні методи (фасилітована дискусія, проблемне навчання, коопероване навчання); метод проектів, робота в групах, опрацювання дискусійних питань; фронтальне опитування; частково-пошуковий метод; спостереження; проведення фрагментів уроків.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- усні відповіді;
- проектні (самостійні) роботи;
- контрольна робота;
- реферат;
- розробка конспекту уроку.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу містить оцінки з поточного контролю та оцінки підсумкового контролю. В кожного компонента своя частка в загальній системі

оцінок, де студент може набрати від 60 балів до 100 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру.

Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок (усна відповідь, проектні (самостійні роботи), конспект уроку, контрольна робота (максимально 80 балів ДФН, 76-80 ЗФН) й оцінки за контрольну роботу (максимально 20 балів ДФН, 20-24 бали ЗФН).

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних і проектних самостійних робіт, а також презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки лише досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній із позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

7. Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їхнє оцінювання

Усні відповіді на практичних заняттях	Критерії оцінювання 4-й, 5-й, 6-й семестри
2 (ДФН) 3-4 (ЗФН)	Відповідь правильна, повна, логічна, містить елементи аналізу, систематизації та узагальнення, аргументовані висновки, доречний ілюстративний матеріал; можливе коректне цитування наукових джерел.
1 (ДФН) 1-2 (ЗФН)	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована, з помилками у використанні термінології.
0	Відповідь відсутня або з суттєвими помилками
	<i>4-й, 5-й, 6-й семестр</i> <i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми ДФН - 30 балів (15 відповідей по 2 бали), ЗФН – 28 балів (7 відповіді по 4 бали).</i>

Самостійна (проектна) робота	Критерії оцінювання 4-й, 5-й, 6-й семестри
2 (ДФН) 3-4 (ЗФН)	Студент своєчасно та повною мірою виконує завдання; демонструє вміння аналізувати та узагальнювати наукові джерела; добирає доречний ілюстративний (у тому числі музично-дидактичний) матеріал; коректно здійснює посилання на використані джерела; обґрунтовано проектує та реалізує практичну/творчу частину роботи, здійснює якісну інтерпретацію та узагальнення отриманих результатів.
1 (ДФН) 1-2 (ЗФН)	Студент виконує роботу з частковим порушенням термінів; зміст у цілому правильний, але поданий поверхово або з окремими неточностями; аналіз джерел недостатньо глибокий; трапляються недоречні ілюстрації або некоректні посилання; практична/творча частина виконана на базовому рівні, результати узагальнені частково.
0	Робота не виконана або не відповідає поставленим вимогам.
	<i>4-й, 5-й, 6-й семестр</i> <i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми ДФН - 30 балів (15 відповідей по 2 бали), ЗФН – 28 балів (7 відповіді по 4 бали).</i>

Контрольна робота	Критерії оцінювання 4-й, 5-й, 6-й семестри
ДФН 20-18 ЗФН 24-22	Робота виконана без змістових помилок (завдання I, II та III рівнів складності); містить точні відповіді на теоретичні питання; правильно ідентифіковано технологію та коректно здійснено аналіз (виявлення невідповідностей/помилкових тверджень у тексті). Бал може бути незначно знижений за наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 17-14 ЗФН 21-18	Робота в цілому правильна, виконані завдання всіх рівнів складності; студент правильно ідентифікує технологію та вибудовує логіку аналізу, однак допускає окремі неточності або пропускає частину суттєвих елементів. Можливі мовні помилки.
ДФН 13-9 ЗФН 17-12	Робота виконана з огріхами в поясненні технології; правильно виконано завдання I–II рівнів, проте завдання III рівня (аналітичне) виконано з помилками або частково. Наявні мовні помилки.
ДФН 8-5 ЗФН 11-6	Робота містить суттєві неточності у визначеннях і поясненнях; завдання II–III рівнів виконані з помилками або не виконані; аналіз неповний або некоректний.
ДФН 4–1 ЗФН 5-1	Робота містить значну кількість помилок у завданнях усіх рівнів або виконана фрагментарно.
0	Робота не виконана.
	<i>4-й, 5-й, 6-й семестр</i> <i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 20 балів для ДФН, 24 бали для ЗФН</i>

Конспект уроку	Критерії оцінювання 5-8-й семестри
8-10	Конспект уроку демонструє цілісне розуміння інтегрованого підходу; чітко визначено мету та SMART-завдання; структура логічна, послідовна й методично виражена; доцільно дібрано різноманітні методи та прийоми навчання; обґрунтовано використано ІКТ і наочність; передбачено ефективну взаємодію учнів та елементи творчої діяльності; система оцінювання є зрозумілою та повною. Конспект детально опрацьований і відповідає вимогам.
4-7	Конспект у цілому відповідає вимогам; мета і завдання сформульовані коректно; структура логічна; використано різні методи та прийоми; простежуються елементи інтеграції, застосовано наочність та/або ІКТ; система оцінювання представлена. Водночас наявні окремі неточності або недостатня деталізація окремих етапів уроку чи видів діяльності учнів.
1-3	Конспект частково відповідає вимогам; мета і завдання сформульовані загально або нечітко; структура недостатньо продумана; методи та прийоми одноманітні або недостатньо обґрунтовані; інтеграція виражена слабо; використання наочності/ІКТ обмежене; система оцінювання формальна. Конспект потребує суттєвого доопрацювання.
0	Конспект не відповідає вимогам: мета і завдання відсутні або некоректні; структура не простежується; методи та прийоми не визначені або не відповідають змісту; інтеграція відсутня; не передбачено використання

	наочності/ІКТ; система оцінювання відсутня або некоректна.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 10 балів (1 конспект уроку 10 балів ДФН, ЗФН).</i>

Усні відповіді на практичних заняттях	Критерії оцінювання 7-й, 8-й семестри
3 (ДФН) 5 (ЗФН)	Відповідь повна, глибока, логічно вибудована; демонструє системне розуміння матеріалу, містить елементи аналізу, узагальнення та інтерпретації; сформульовані аргументовані висновки; використано доречний ілюстративний (у т.ч. музично-дидактичний) матеріал; можливе коректне цитування наукових джерел; відповідь відзначається самостійністю та точністю формулювань.
2 (ДФН) 3-4 (ЗФН)	Відповідь правильна, достатньо повна і логічна; містить окремі елементи аналізу та узагальнення; можливі несуттєві неточності або незначні порушення логіки викладу; ілюстративний матеріал використано, але не завжди повною мірою.
1 (ДФН) 1-2 (ЗФН)	Відповідь частково правильна, містить неточності; недостатньо обґрунтована; спостерігаються помилки у використанні термінології; відсутній або слабкий аналітичний компонент.
0	Відповідь відсутня або з суттєвими помилками
	<i>7-й, 8-й семестр</i> <i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 30 балів (ДФН - 10 відповідей по 3 бали, ЗФН - 6 відповіді по 5 балів).</i>

Самостійна (проектна) робота	Критерії оцінювання 7-й, 8-й семестри
3 (ДФН) 5 (ЗФН)	Студент своєчасно та в повному обсязі виконує завдання; демонструє глибоке розуміння проблеми, здатність до аналізу, синтезу та узагальнення наукових джерел; добирає релевантний ілюстративний (зокрема музично-дидактичний) матеріал; коректно оформлює посилання на джерела; обґрунтовано проектує та якісно реалізує практичну/творчу частину роботи; результати інтерпретовано, узагальнено та логічно представлені. Робота відзначається самостійністю, цілісністю та методичною вираженістю.
2 (ДФН) 3-4 (ЗФН)	Студент у цілому правильно виконує завдання; демонструє базові вміння аналізу й узагальнення джерел; добирає ілюстративний матеріал; у цілому коректно оформлює посилання; практична/творча частина реалізована, але з окремими неточностями; результати узагальнені, проте не завжди достатньо глибоко або послідовно.
1 (ДФН) 1-2 (ЗФН)	Студент виконує роботу з частковим порушенням термінів; зміст подано поверхово або з неточностями; аналіз джерел обмежений; трапляються недоречні ілюстрації або некоректні посилання; практична/творча частина виконана на базовому рівні; результати узагальнені фрагментарно.
0	Робота не виконана або не відповідає поставленим вимогам.
	<i>7-й, 8-й семестр</i> <i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 30 балів (ДФН - 10 відповідей по 3 бали, ЗФН - 6 відповіді по 5 балів).</i>

Контрольна робота	Критерії оцінювання 7-й, 8-й семестри
ДФН 20-18 ЗФН 20-18	Робота виконана без змістових помилок (завдання I, II та III рівнів складності); містить точні відповіді на теоретичні питання; правильно ідентифіковано технологію та коректно здійснено аналіз (виявлення невідповідностей/помилкових тверджень у тексті). Бал може бути незначно знижений за наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 17-14 ЗФН 17-14	Робота в цілому правильна, виконані завдання всіх рівнів складності; студент правильно ідентифікує технологію та вибудовує логіку аналізу, однак допускає окремі неточності або пропускає частину суттєвих елементів. Можливі мовні помилки.
ДФН 13-9 ЗФН 13-9	Робота виконана з огріхами в поясненні технології; правильно виконано завдання I–II рівнів, проте завдання III рівня (аналітичне) виконано з помилками або частково. Наявні мовні помилки.
ДФН 8-5 ЗФН 8-5	Робота містить суттєві неточності у визначеннях і поясненнях; завдання II–III рівнів виконані з помилками або не виконані; аналіз неповний або некоректний.
ДФН 4–1 ЗФН 4-1	Робота містить значну кількість помилок у завданнях усіх рівнів або виконана фрагментарно.
0	Робота не виконана.
	<i>7-й, 8-й семестр</i> <i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 20 балів для ДФН і ЗФН</i>

Курсова робота	Критерії оцінювання 8-й семестр
90-100 (відмінно)	Робота є самостійним, завершеним дослідженням, що демонструє глибоке розуміння проблеми методики музичного навчання і виховання. Чітко визначено мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження; коректно обрано та обґрунтовано методи. Теоретичний розділ містить ґрунтовний аналіз і критичне осмислення наукових джерел. Практична частина (методичні розробки, конспекти уроків, вправи, дидактичні матеріали тощо) є змістовною, інноваційною, апробованою (за можливості) та методично обґрунтованою. Результати узагальнені, сформульовано аргументовані висновки. Оформлення відповідає вимогам; використано коректні посилання; робота написана грамотно.
82-89 (дуже добре)	Робота в цілому відповідає вимогам; чітко визначено основні компоненти дослідження. Теоретичний аналіз достатньо повний, але без глибокої критичної інтерпретації. Практична частина змістова, проте окремі елементи недостатньо деталізовані або не повною мірою обґрунтовані. Висновки логічні, але не завжди узагальнюють усі результати. Можливі незначні недоліки в оформленні або поодинокі помилки.
74-81 (добре)	Робота відповідає основним вимогам, але має певні змістові або структурні недоліки. Теоретичний розділ носить переважно описовий характер. Практична частина представлена, але недостатньо пов'язана з

	теорією або не має достатнього методичного обґрунтування. Висновки загальні, частково відображають результати. Є помилки в оформленні або використанні джерел.
64-73 (посередньо)	Робота виконана на базовому рівні; мета і завдання сформульовані нечітко. Теоретичний матеріал подано фрагментарно, без належного аналізу. Практична частина поверхова, методично слабо обґрунтована або формальна. Висновки неповні, слабо пов'язані зі змістом роботи. Наявні помітні недоліки в оформленні та мовленні.
60-63 (достатньо)	Робота має суттєві недоліки у змісті та структурі; відсутня цілісність дослідження. Теоретичний і практичний матеріал подано на мінімально допустимому рівні. Висновки формальні або частково відсутні. Порушено вимоги до оформлення, наявні численні помилки.
35-59 (незадовільно)	Робота не відповідає більшості вимог: відсутня логіка дослідження, теоретичний аналіз поверховий або некоректний. Практична частина відсутня або не має методичної цінності. Висновки відсутні або не відповідають змісту. Значні порушення академічної доброчесності або оформлення.
1-34	Робота не виконана або має ознаки плагіату; зміст не відповідає темі; відсутні основні структурні елементи.
	<i>8-й семестр</i> <i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 100 балів</i>

4-семестр

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Практичні заняття	15х2 бали = 30 балів	7х4 бали = 28 бали
Самостійна (проектна) робота	15х2 бали = 30 балів	7х4 бали = 28 бали
Тестування	2х10 балів = 20 балів	2х10 балів = 20 балів
Контрольна (письмова) робота	1х20 балів = 20 балів	1х24 бали = 24 бали
Всього	100	100

5-семестр

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Практичні заняття	15х2 бали = 30 балів	7х4 бали = 28 бали
Самостійна (проектна) робота	15х2 бали = 30 балів	7х4 бали = 28 бали
Тестування	1х10 балів = 10 балів	1х10 балів = 10 балів
Конспект уроку	1х10 балів = 10 балів	1х10 балів = 10 балів
Контрольна (письмова) робота	1х20 балів = 20 балів	1х24 бали = 24 бали
Всього	100	100

6-семестр

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Практичні заняття	15х2 бали = 30 балів	7х4 бали = 28 бали
Самостійна (проектна) робота	15х2 бали = 30 балів	7х4 бали = 28 бали
Тестування	1х10 балів = 10 балів	1х10 балів = 10 балів
Конспект уроку	1х10 балів = 10 балів	1х10 балів = 10 балів
Контрольна (письмова) робота	1х20 балів = 20 балів	1х24 бали = 24 бали
Всього	100	100

7-семестр

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Практичні заняття	10х3 бали = 30 балів	6х5 бали = 30 балів
Самостійна (проектна) робота	10х3 бали = 30 балів	6х5 бали = 30 балів
Тестування	1х10 балів = 10 балів	1х10 балів = 10 балів
Конспект уроку	1х10 балів = 10 балів	1х10 балів = 10 балів
Контрольна (письмова) робота	1х20 балів = 20 балів	1х20 бали = 20 балів
Всього	100	100

8-семестр

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Практичні заняття	10х3 бали = 30 балів	6х5 бали = 30 балів
Самостійна (проектна) робота	10х3 бали = 30 балів	6х5 бали = 30 балів
Тестування	1х10 балів = 10 балів	1х10 балів = 10 балів
Конспект уроку	1х10 балів = 10 балів	1х10 балів = 10 балів
Контрольна (письмова) робота	1х20 балів = 20 балів	1х20 бали = 20 балів
Всього	100	100

8. Критерії оцінювання результатів навчання

4-й семестр

		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ1	Т1	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	2
		Самостійна (проектна) робота	2	Самостійна (проектна) робота	2
	Т2	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	2
		Самостійна (проектна) робота	2	Самостійна (проектна) робота	2
	Т3	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	2
		Самостійна (проектна) робота	2	Самостійна (проектна) робота	2
	Т4	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	2
		Самостійна (проектна) робота	4	Самостійна (проектна) робота	2
ЗМ2	Т1	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	4
		Самостійна (проектна) робота	2	Самостійна (проектна) робота	4
	Т2	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	2
		Самостійна	2	Самостійна	2

		(проектна) робота		(проектна) робота	
	Т3	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	2
		Самостійна (проектна) робота	2	Самостійна (проектна) робота	2
	Т4	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	2
		Самостійна (проектна) робота	4	Самостійна (проектна) робота	2
		Тестування	10	Тестування	10
ЗМ3	Т1	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	4
		Самостійна (проектна) робота	2	Самостійна (проектна) робота	4
	Т2	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	2
		Самостійна (проектна) робота	2	Самостійна (проектна) робота	2
	Т3	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	2
		Самостійна (проектна) робота	2	Самостійна (проектна) робота	2
	Т4	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	2
		Самостійна (проектна) робота	4	Самостійна (проектна) робота	2
Тестування			10	Тестування	10
Контрольна робота			20	Контрольна робота	24
Підсумковий контроль		екзамен		екзамен	
Сума			100	Сума	100

5-й семестр

		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ4	Т1	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	2
		Самостійна (проектна) робота	4	Самостійна (проектна) робота	2
	Т2	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	2
		Самостійна (проектна) робота	4	Самостійна (проектна) робота	2
ЗМ5	Т1	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	4
		Самостійна (проектна) робота	2	Самостійна (проектна) робота	4
	Т2	Відповідь на	4	Відповідь на	4

		практичному занятті		практичному занятті	
		Самостійна (проектна) робота	4	Самостійна (проектна) робота	4
	Т3	Відповідь на практичному занятті	6	Відповідь на практичному занятті	4
		Самостійна (проектна) робота	6	Самостійна (проектна) робота	4
		Конспект уроку	10	Конспект уроку	10
ЗМ6	Т1	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	4
		Самостійна (проектна) робота	2	Самостійна (проектна) робота	4
	Т2	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	4
		Самостійна (проектна) робота	4	Самостійна (проектна) робота	4
	Т3	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	4
		Самостійна (проектна) робота	4	Самостійна (проектна) робота	4
Тестування			10	Тестування	10
Контрольна робота			20	Контрольна робота	24
Підсумковий контроль		залік		залік	
Сума			100	Сума	100

6-й семестр

		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ7	T1	Відповідь на практичному занятті	6	Відповідь на практичному занятті	4
		Самостійна (проектна) робота	6	Самостійна (проектна) робота	4
	T2	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	4
		Самостійна (проектна) робота	4	Самостійна (проектна) робота	4
ЗМ8	T1	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	4
		Самостійна (проектна) робота	4	Самостійна (проектна) робота	4
	T2	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	2
		Самостійна (проектна) робота	2	Самостійна (проектна) робота	2
	T3	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	4

ЗМ9		Самостійна (проектна) робота	4	Самостійна (проектна) робота	4
		Конспект уроку	10	Конспект уроку	10
	Т1	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	4
		Самостійна (проектна) робота	2	Самостійна (проектна) робота	4
	Т2	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	2
		Самостійна (проектна) робота	4	Самостійна (проектна) робота	2
	Т3	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	4
		Самостійна (проектна) робота	4	Самостійна (проектна) робота	4
Тестування		10	Тестування	10	
Контрольна робота		20	Контрольна робота	24	
Підсумковий контроль		екзамен	екзамен		
Сума		100	Сума	100	

7-й семестр

		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ10	Т1	Відповідь на практичному занятті	6	Відповідь на практичному занятті	5
		Самостійна (проектна) робота	6	Самостійна (проектна) робота	5
	Т2	Відповідь на практичному занятті	6	Відповідь на практичному занятті	5
		Самостійна (проектна) робота	6	Самостійна (проектна) робота	5
ЗМ11	Т1	Відповідь на практичному занятті	9	Відповідь на практичному занятті	10
		Самостійна (проектна) робота	9	Самостійна (проектна) робота	10
	Т2	Відповідь на практичному занятті	9	Відповідь на практичному занятті	10
		Самостійна (проектна) робота	9	Самостійна (проектна) робота	10
		Конспект уроку	10	Конспект уроку	10
Тестування			10	Тестування	10
Контрольна робота			20	Контрольна робота	20
Підсумковий контроль		екзамен		екзамен	
Сума			100	Сума	100

8-й семестр

		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ12	Т1	Відповідь на практичному занятті	6	Відповідь на практичному занятті	5
		Самостійна (проектна) робота	6	Самостійна (проектна) робота	5
	Т2	Відповідь на практичному занятті	6	Відповідь на практичному занятті	5
		Самостійна (проектна) робота	6	Самостійна (проектна) робота	5
ЗМ13	Т1	Відповідь на практичному занятті	9	Відповідь на практичному занятті	10
		Самостійна (проектна) робота	9	Самостійна (проектна) робота	10
	Т2	Відповідь на практичному занятті	9	Відповідь на практичному занятті	10
		Самостійна (проектна) робота	9	Самостійна (проектна) робота	10
		Конспект уроку	10	Конспект уроку	10
Тестування			10	Тестування	10
Контрольна робота			20	Контрольна робота	20
Підсумковий контроль		екзамен		екзамен	
Сума			100	Сума	100

9. Засоби навчання

Для лекційних занять використовуються: візуальні засоби: мультимедійні презентації (для ілюстрації теоретичного матеріалу (схеми, таблиці), демонстрації творів мистецтва (зображення, відео, аудіофрагменти)); наочні матеріали (роздаткові матеріали з ключовими поняттями та датами); відео- та аудіоматеріали (перегляд фрагментів записів уроків, концертів, оперних і балетних вистав, мюзиклів тощо). Технічні засоби: комп'ютер та проектор (для демонстрації презентацій та мультимедійного контенту); аудіосистема (для відтворення музичних прикладів); інтернет-ресурси (онлайн-галереї, віртуальні екскурсії, освітні платформи (демонстрація та огляд)).

Для практичних занять використовуються: візуальні засоби: зразки конспектів уроків (приклади оформлення та структури планів-конспектів), дидактичні матеріали (картки із завданнями, схеми аналізу уроку, бланки для самооцінювання та взаємооцінювання); наочні матеріали з музичного мистецтва (нотні приклади, відео- та аудіофрагменти для аналізу та інтеграції в уроки). Технічні засоби: комп'ютери з доступом до інтернету (для пошуку інформації, роботи з освітніми платформами (LearningApps, Kahoot!, Wordwall), створення фрагментів уроків у цифровому форматі), програмне забезпечення для створення презентацій (для представлення розроблених ідей уроків), відео- та аудіоапаратура (для аналізу та використання мультимедійного контенту в розробках уроків). Інтерактивні засоби: інтерактивна дошка/проектор (для спільного моделювання фрагментів уроків, обговорення ідей), групові робочі простори (для організації роботи в малих групах над розробкою елементів уроку).

Для самостійної роботи: інформаційні засоби (підручники та навчальні посібники з методики викладання музичного мистецтва, підручники для ЗЗСО з мистецтва), наукові статті та фахові видання (з питань викладання музичного мистецтва в ЗЗСО, сучасних педагогічних технологій), інтернет-ресурси (освітні платформи, онлайн-бібліотеки, методичні рекомендації, приклади уроків, Державні освітні стандарти та навчальні програми з мистецтва); практичні засоби: зразки конспектів уроків (для аналізу структури та змісту уроку), шаблони конспектів уроків (для власного оформлення розробки), методичні рекомендації до оформлення конспекту, матеріали для створення наочності (за потреби для візуалізації елементів уроку). Технічні засоби (за наявності): комп'ютер з доступом до інтернету (для пошуку інформації, оформлення конспекту в електронному вигляді, створення презентацій до уроку), програмне забезпечення для створення презентацій/інтерактивних завдань (для розробки окремих елементів уроку).

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Аристова Л. Методика музичного навчання та виховання ч.1: навч. метод. посібник. Миколаїв: РАЛ-поліграфія, 2024. 277 с.
2. Аристова Л. Методика музичного навчання та виховання ч. 2 : навч. метод. посібник Миколаїв : Іліон, 2021. 444 с.
3. Аристова Л. Методика музичного навчання та виховання ч.2: навч. метод. посібник. Миколаїв: РАЛ-поліграфія, 2025. 200 с.
4. Аристова Л. Методика музичного навчання та виховання ч.3: навч. метод. посібник. Миколаїв: РАЛ-поліграфія, 2023. 200 с.

Допоміжна література

1. Аристова Л.С., Фролова-Черediaк К.О. Мистецтво: підручник для 3 кл. закладів загальної середньої освіти. К.: УОВЦ «Оріон», 2025. 160с., іл.
2. Аристова Л.С., Фролова-Черediaк К.О. Мистецтво: підручник для 4 кл. закладів загальної середньої освіти. К.: УОВЦ «Оріон», 2026. 160с., іл.
3. Аристова Л.С., Чен Н.В. Мистецтво: підручник для 1 кл. закладів загальної середньої освіти. К.: УОВЦ «Оріон», 2024. 160с., іл.
4. Аристова Л.С., Чен Н.В. Мистецтво: підручник для 2 кл. закладів загальної середньої освіти. К.: УОВЦ «Оріон», 2024. 160с., іл.
5. Аристова Л.С., Чен Н.В. Мистецтво: підручник для 5 кл. закладів загальної середньої освіти. К.: УОВЦ «Оріон», 2023. 224с., іл.
6. Аристова Л.С., Чен Н.В. Мистецтво: підручник для 6 кл. закладів загальної середньої освіти. К.: УОВЦ «Оріон», 2023. 224с., іл.
7. Букресєва Г.Б. Цікава музика: Музично-дидактичні ігри. 5 – 8 класи: Навч. посібник для учнів основної школи. Тернопіль: Навчальна книга- Богдан, 2003. 104 с.
8. Калініченко О.В., Аристова Л.С. Мистецтво: підруч. інтегрованого курсу для 4 кл. К.: Видавничий дім «Освіта», 2021. 144 с.
9. Кушка Я. С. Методика музичного виховання дітей. Вид. друге, доопрацьоване. Навч. посібник для вищих навч. закл. культури і мистецтв I-II рівнів акредитації у 2-х частинах. Ч.1. Вінниця: НОВА КНИГА, 2007. 216 с.
10. Масол Л. Гайдамака О., Колотило О. Мистецтво: підручник для 1 кл. закладів загальної середньої освіти. К.: «Генеза», 2023. 144с.
11. Масол Л. Гайдамака О., Колотило О. Мистецтво: підручник для 2 кл. закладів загальної середньої освіти. К.: «Генеза», 2024. 112с.

12. Масол Л. Гайдамака О., Колотило О. Мистецтво: підручник для 3 кл. закладів загальної середньої освіти. К.: «Генеза», 2025. 112с.
13. Масол Л. Гайдамака О., Колотило О. Мистецтво: підручник для 4 кл. закладів загальної середньої освіти. К.: «Генеза», 2021. 112с.
14. Масол Л. Мистецтво: підручник для 5 кл. закладів загальної середньої освіти. К.: ВД «Освіта», 2022. 160с.
15. Масол Л. Мистецтво: підручник для 6 кл. закладів загальної середньої освіти. К.: ВД «Освіта», 2023. 160с.
16. Масол Л. Мистецтво: підручник для 7 кл. закладів загальної середньої освіти. К.: ВД «Освіта», 2024. 160с.
17. Печерська Е. П. Уроки музики в початкових класах: Навч. посібник. К.: Либідь, 2001. 272 с.
18. Ростовський О. Я. Взаємодія різних видів мистецтва на уроках музики: Методичні рекомендації. К.: Освіта, 1991. 48 с.
19. Ростовський О. Я. Методика викладання музики в основній школі: Навч. посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2001. 272 с.
20. Ростовський О. Я. Методика викладання музики в початковій школі: Навч. посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2001. 216 с.
21. Ростовський О.Я. Теорія і методика музичної освіти: Навч.-метод. посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. 640 с.
22. Черкасов В. Ф. Вокально-хорова робота й формування співацьких навичок учнів на уроках музичного мистецтва. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2012. Вип. 107_1. С.26-36.
23. Черкасов В.Ф. Теорія і методика музичної освіти. Навч. посібник. Кіровоград: РВВ КДПУ ім.В.Винниченка, 2014. 520 с.

Інформаційні ресурси в інтернет

<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti> Державний стандарт початкової загальної освіти.

<http://old.mon.gov.ua/ua/often-requested/state-standards/> Державний стандарт повної загальної середньої освіти.

https://osvita.ua/doc/files/news/928/92805/1_tipova_programa.pdf Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти 5-9 класи

<https://drive.google.com/file/d/1MuHajU0pMiPnv7lNWRvu8rrXoMYz6D7H/view> Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л. М., Просіна О.В.)

<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli> Типова освітня програма розроблена під керівництвом О.Я. Савченко.

<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli> Типова освітня програма під керівництвом Р. Б. Шияна.

<https://naps.gov.ua/> (Офіційний сайт Національної академії педагогічних наук України, містить наукові публікації, дослідження в галузі педагогіки).

<https://pedagog.org.ua/> (Сайт Інституту педагогіки НАПН України, містить публікації з теорії та методики навчання).

<https://iitlt.gov.ua/> (Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України, сайт містить дослідження та публікації з використання ІКТ в освіті).

<https://pedpresa.com.ua/> (Освітній портал «Педагогічна преса», містить статті, новини, методичні матеріали для педагогів).

<https://vseosvita.ua/> (Платформа «Всеосвіта»: блог, вебіари, матеріали для вчителів, зокрема з використання інновацій).

<https://naurok.com.ua/> (Платформа «На Урок»: бібліотека матеріалів, вебіари для вчителів).